

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de staatssecretaris van Financiën
De heer mr. M.L.A. van Rij
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/HS/bs/ATR2263/2022-U036

Uw referentie

Datum 8 april 2022
Betreft Adviesaanvraag Wet aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen 2022

Geachte heer Van Rij,

Op 28 maart 2022 is aan ATR ter toetsing voorgelegd de *Wijziging van enkele belastingwetten (Wet aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen 2022)*. Met dit wetsvoorstel wil het kabinet maatregelen nemen om de koopkrachtgevolgen te beperken die het gevolg zijn van de stijging van energieprijzen.

Het kabinet stelt voor om de btw op energie (aardgas, stadsverwarming en elektriciteit) tijdelijk te verlagen van 21% naar 9%. Bovendien stelt het kabinet voor om de accijns op benzine, diesel en LPG met 21% te verlagen. Beide verlagingen gelden van 1 april tot het einde van dit jaar. De fiscale maatregelen samen zullen een budgettaire derving van circa € 2,4 miljard veroorzaken. De btw-maatregel voor energie zal voor een huishouden met een gemiddeld verbruik leiden tot een verlaging van de energierekening met circa € 20,- per maand. Overigens zullen niet alle energieleveranciers dit snel kunnen verwerken in een aanpassing van hun voorschotnota's. Voor de verlaging van de accijns op brandstof is geen schatting gemaakt over de gevolgen voor de koopkracht van een gemiddeld huishouden of gemiddelde autorijder. Voor Caribisch Nederland stelt het kabinet ook een verlaging van de accijns op benzine voor.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De toelichting bij het wetsvoorstel motiveert de voorgestelde tijdelijke btw- en accijnsverlaging met de gevolgen voor de koopkracht van de hoge energieprijzen. De toelichting maakt echter niet duidelijk waarom de compensatie voor de energieprijzen tijdelijk is. Het voorstel lijkt er vanuit te gaan dat de prijsstijging eind 2022 weer een neerwaartse

trend zal laten zien. Als de prijsstijging echter permanent is, betekent de tijdelijke compensatie dat de koopkrachteffecten slechts worden uitgesteld tot eind 2022.

Het voorstel maakt duidelijk dat de stijging van de energieprijzen negatieve gevolgen heeft voor de koopkracht van huishoudens in brede zin. De voorgestelde btw-verlaging en accijnsverlaging hebben als doel om deze daling van de koopkracht te beperken. Het college constateert dat het voorstel een concreet effect benoemt van de btw-verlaging. Het verwachte effect van de accijnsverlaging wordt geduid als "gelimiteerd". Gelet op het feit dat de gevolgen voor de regeldruk niet verwaarloosbaar zijn, geeft het college in overweging om het doel en het doelbereik van de btw- en accijnsverlaging nader te concretiseren. Het college acht het ook van belang dat dat bij de verschillende koopkrachtmaatregelen in onderlinge samenhang in beeld wordt gebracht.

2. Minder belastende alternatieven

De tijdelijke fiscale maatregelen zijn afgewogen tegen het alternatief om de stijgende energiekosten van huishoudens door middel van een directe subsidie te dempen. Dat alternatief is echter niet goed uitvoerbaar op de korte termijn waarop de koopkracht moet worden gerepareerd. De btw-maatregel is generiek en relatief eenvoudig door te voeren als een tegemoetkomende maatregel. De accijnsverlaging op brandstof is gericht op de brandstofrekening van automobilisten. Zulke accijnsverlagingen zijn doeltreffend als de prijs aan de pomp daadwerkelijk daalt. Het college merkt op dat verkopers van brandstof de accijnsverlagingen niet in hun verkoopprijzen hoeven door te berekenen.

De voorgestelde tijdelijke maatregelen zijn weliswaar snel door te voeren, maar brengen ook forse regeldrukgevolgen met zich mee, bijvoorbeeld doordat bedrijven in hun administratie rekening moeten houden met verschillende btw-tarieven voor hetzelfde product in één fiscaal jaar. Het college constateert dat de tijdelijke fiscale maatregelen niet lijken te zijn afgewogen tegen minder belastende en meer op de koopkrachtreparatie toegesneden maatregelen, zoals het verhogen van de energietoeslag en/of het verlagen van de energiebelasting.

2.1 Het college adviseert om inzichtelijk te maken welke mogelijk minder belastende alternatieven zijn overwogen en waarom daar niet voor is gekozen.

3. Werkbaarheid

De voorgenomen wijziging van de btw zal van energieleveranciers vragen om hun administratie tussentijds (namelijk per 1 april 2022) aan te passen. Zij zijn namelijk verplicht om de btw toe te passen op het moment van levering. Waar energieleveranciers nu het algemene tarief van 21% toepassen, moeten zij in hun administratie een nieuw tijdelijk tarief aan toevoegen. Ook zullen zij hun btw-aangifte moeten aanpassen. Mogelijk zullen energieleveranciers bovendien op een extra moment meterstanden opvragen, registreren en verwerken in hun administratie. Deze aanpassingen zijn tijdelijk en naar verwachting eenmalig.

De voorgenomen maatregelen compliceren de administratie van de energierekening ook nog op een andere manier. Energieleveranciers werken met voorschotten. De verrekening van die voorschotten wordt ingewikkelder door de toepassing van twee btw-tarieven in één afrekenperiode. De tijdelijke aanpassing van de btw is door de aard van de maatregel bewerkelijk.

3.1 Het college adviseert om uiteen te zetten hoe deze bewerkelijke maatregel is afgewogen tegen andere maatregelen zoals een verlaging van de energiebelasting.

4. Gevolgen regeldruk

De gevolgen van de tijdelijke aanpassing van het btw tarief zijn berekend op circa € 10 miljoen voor de energieleveranciers. De gevolgen van de tijdelijke accijnsverlaging zijn berekend op € 2 miljoen tot € 3 miljoen voor de brandstofleveranciers.

Het college heeft geen opmerkingen bij de in beeld gebrachte gevolgen voor de regeldruk.

Dictum

Gelet op de bevindingen is het eindoordeel van ATR bij de *Wet aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen 2022*:

Het voorstel indienen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris